

$5(x-y)$

$\sqrt{64}$

$\frac{7}{10}$

$(-1)^7$

18

ප්‍රතිශත

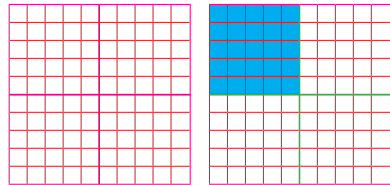
මෙම පාඩම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,

- භාග සහ දශම සංඛ්‍යා ප්‍රතිශත ලෙස දැක්වීමට,
- ප්‍රතිශතයක්, භාගයක් ලෙස දැක්වීමට,
- අනුපාත සහ ප්‍රතිශත අතර සම්බන්ධය දැන ගැනීමට,
- දෙන ලද ප්‍රමාණයකින් කිසියම් ප්‍රතිශතයක් ගුණනය කිරීමට සහ
- ප්‍රතිශතයක් හා ඊට අදාළ ප්‍රමාණය දුන් විට මුළු ප්‍රමාණය සෙවීමට හැකියාව ලැබේ.

18.1 භාග සහ දශම සංඛ්‍යා ප්‍රතිශත ලෙස දැක්වීම

% ලකුණ ප්‍රතිශත ලකුණ ලෙස හඳුන්වන බව ඔබ 7 ශ්‍රේණියේ දී ඉගෙන ගෙන ඇත.

මෙම රූපය සමාන කොටු 100කට බෙදූ විට, රූපයේ පාට කර ඇති කොටස මුළු රූපයේ ප්‍රමාණයෙන් $\frac{1}{4}$ කි. එනම් $\frac{25}{100}$ කි.

එය මුළු රූපයේ ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 25%ක් බව ද ඔබ ඉගෙන ගෙන ඇත. එය කියවනු ලබන්නේ සියයට විසි පහ යනුවෙනි.

මෙසේ ලිවීම මුළු ප්‍රමාණයෙන් කොටසක් ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම වේ.

මෙලෙස දෙන ලද භාගයකට තුල්‍ය වූ හරය 100 වූ භාගය ලියා ගැනීමෙන් එම භාගය සම්පූර්ණ ප්‍රමාණයෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

රූපයේ පාට කර ඇති කොටස මුළු රූපයේ ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස පහත ආකාරයට ද ලිවිය හැකි ය.

$$\frac{1}{4} \times 100\% = 25\%$$

$\frac{1}{4} = 0.25$ බැවින්, පාට කළ ප්‍රමාණය මුළු රූපයේ ප්‍රමාණයෙන් 0.25ක ප්‍රමාණයකි. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වූ විට $0.25 \times 100\% = 25\%$.

දෙන ලද ප්‍රමාණයක් මුල් ප්‍රමාණය මෙන් කී ගුණයක් දැයි සංඛ්‍යාවකින් දක්වා ඇති විට, එම සංඛ්‍යාව 100%න් ගුණ කිරීමෙන්, දී ඇති ප්‍රමාණය මුල් ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලිවිය හැකි ය.

$5(x - y)$

$\sqrt{64}$

$\frac{7}{10}$

$(-1)^n$

විදසුන 1

මුල් ප්‍රමාණය 1ක් වූ විට, පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රමාණය, මුල් ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

(i) $\frac{3}{8}$

(ii) $\frac{1}{12}$

(iii) 0.068

(iv) $\frac{2}{3}$

↪ (i) $\frac{3}{8} = \frac{3}{8} \times 100 \% = 37.5 \%$

(ii) $\frac{1}{12} = \frac{1}{12} \times 100 \% = \frac{100}{12} \%$
 $= 8\frac{4}{12} \%$
 $= 8\frac{1}{3} \%$

(iii) $0.068 = 0.068 \times 100\% = 6.8 \%$

(iv) $\frac{2}{3} = \frac{2}{3} \times 100 \% = \frac{200}{3} \% = 66\frac{2}{3} \%$

18.1 අභ්‍යාසය

මුල් ප්‍රමාණය 1ක් වූ විට, පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රමාණය මුල් ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

(i) $\frac{1}{2}$

(ii) 0.7

(iii) 2.4

(iv) 7.8

(v) 4.025

(vi) 6

(vii) 0.067

(viii) $1\frac{11}{50}$

(ix) $\frac{1}{3}$

(x) $\frac{5}{6}$

(xi) $\frac{9}{11}$

(xii) $1\frac{3}{7}$

18.2 ප්‍රතිශතයක්, භාගයක් ලෙස දැක්වීම

ප්‍රතිශතයක්, භාගයක් බවට පත් කිරීම පිළිබඳව නිදසුන් මගින් අධ්‍යයනය කරමු.

විදසුන 1

පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රතිශතය, භාග ලෙස දක්වන්න.

(i) 20 %

(ii) 125 %

(iii) $33\frac{1}{3} \%$

(i) $20 \% = \frac{20}{100} = \frac{1}{5}$

(ii) $125 \% = \frac{125}{100} = \frac{5}{4} = 1\frac{1}{4}$

(iii) $33\frac{1}{3} \% = 33\frac{1}{3} \div 100 = \frac{100}{3} \div 100 = \frac{100}{3} \times \frac{1}{100} = \frac{1}{3}$

18.2 අභ්‍යාසය

පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රතිශතය භාග ලෙස දැක්වන්න.

(i) 25%	(ii) 40%	(iii) 16%	(iv) 150%
(v) 120%	(vi) 58%	(vii) 32%	(viii) 175%
(ix) $12\frac{1}{3}\%$	(x) $3\frac{1}{3}\%$	(xi) $1\frac{3}{5}\%$	(xii) 2.25%

18.3 අනුපාත සහ ප්‍රතිශත

“කුඩයේ ඇති බිත්තරවලින් 8%ක් නරක් වී ඇත.” මෙයින් අදහස් කරන්නේ බිත්තර ගොඩේ සෑම බිත්තර සියයක ම නරක් වූ බිත්තර 8ක් ඇති බව යි. එනම්, නරක් වූ බිත්තර සංඛ්‍යාව සහ මුළු බිත්තර සංඛ්‍යාව අතර අනුපාතය 8 : 100කි. මේ බව ඔබ 7 ශ්‍රේණියේ දී ඉගෙන ඇත.

• ප්‍රතිශතයකට අනුරූප අනුපාතය ලිවීම

දැන් 30% යන ප්‍රතිශතයට අනුරූප අනුපාතය ලියමු.

30%ට අනුරූප අනුපාතය 30 : 100 වේ.

$$\begin{aligned} 30 : 100 &= 30 \div 10 : 100 \div 10 \\ &= 3 : 10 \end{aligned}$$

ඒ අනුව, 30% යන ප්‍රතිශතයට අනුරූප අනුපාතය 3 : 10 වේ.

• අනුපාතයකට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලිවීම

1 : 4 යන අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියමු.

අනුපාතයක දෙවන පදය 100ට සමාන වන සේ තුල්‍ය වූ අනුපාතයක් ලිවීමෙන් අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියා දැක්විය හැකි ය.

$$\begin{aligned} 1 : 4 &= 1 \times 25 : 4 \times 25 \\ &= 25 : 100 \end{aligned}$$

එම නිසා 1 : 4 අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය 25% වේ.

$5(x-y)$

$\sqrt{64}$

$\frac{7}{10}$

$(-1)^1$

හිඳසුන 1

20%ට අනුරූප අනුපාතය ලියන්න.

20% යන්න 20 : 100 ලෙස ලියා දැක්විය හැකි ය.

$$20 : 100 = 20 \div 20 : 100 \div 20 = 1 : 5$$

ඒ අනුව 20% යන ප්‍රතිශතයට අනුරූප අනුපාතය 1 : 5 වේ.

මෙහි දී අනුපාත සරල ම ආකාරයෙන් ලියනු ලැබේ.

හිඳසුන 2

12½%ට අනුරූප අනුපාතය ලියන්න.

$$12\frac{1}{2}\% = \frac{12\frac{1}{2}}{100} = 12\frac{1}{2} \div 100 = \frac{25}{2} \times \frac{1}{100} = \frac{25}{200}$$

½ යන්න 25 : 200 ආකාරයට ලිවිය හැකි නිසා,

$$25 : 200 = 25 \div 25 : 200 \div 25 = 1 : 8$$

$$\begin{aligned} 12\frac{1}{2} &: 100 \\ \frac{25}{2} &: 100 \\ 25 &: 200 \\ 1 &: 8 \end{aligned}$$

ඒ අනුව 12½% යන ප්‍රතිශතයට අනුරූප අනුපාතය 1 : 8 වේ.

හිඳසුන 3

2 : 5 අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියන්න.

$$\begin{aligned} 2 : 5 &= 2 \times 20 : 5 \times 20 \\ &= 40 : 100 \end{aligned}$$

ඒ අනුව, 2 : 5 යන අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය 40% වේ.

හිඳසුන 4

3 : 2 අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියන්න.

$$\begin{aligned} 3 : 2 &= 3 \times 50 : 2 \times 50 \\ &= 150 : 100 \end{aligned}$$

ඒ අනුව, 3 : 2 යන අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය 150% වේ.

විදසුන 5

1 : 3 අනුපාතය ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

$$\begin{aligned}
 1 : 3 &= \frac{1}{3} : 1 = \frac{1}{3} \times 100 : 1 \times 100 \\
 &= \frac{100}{3} : 100
 \end{aligned}$$

ඒ අනුව, 1 : 3 අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය $\frac{100}{3}\%$ ($33\frac{1}{3}\%$) වේ.

18.3 අභ්‍යාසය

(1) පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රතිශතයට අනුරූප අනුපාතය ලියා දක්වන්න.

- (i) 25%   (ii) 20%   (iii) 45%   (iv) 8%
- (v) 125%   (vi) 300%   (vii) $5\frac{1}{2}\%$ (viii) $33\frac{1}{3}\%$

(2) පහත දැක්වෙන එක් එක් අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියා දක්වන්න.

- (i) 1 : 2   (ii) 7 : 20   (iii) 13 : 25   (iv) 27 : 50
- (v) 3 : 2   (vi) 9 : 4   (vii) 6 : 5   (viii) 13 : 10
- (ix) 1 : 7   (x) 3 : 17

(3) රැස්වීමකට පිරිමි සාමාජිකයෝ 28ක් හා ගැහැණු සාමාජිකයෝ 22ක් සහභාගි වූහ.

- (i) රැස්වීමට සහභාගි වූ පිරිමි සාමාජිකයන් සහ මුළු සාමාජිකයන් අතර අනුපාතය ලියා ඊට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියන්න. මෙම ප්‍රතිශතයෙන් දැක්වෙන දේ වචනයෙන් විස්තර කරන්න.
- (ii) රැස්වීමට සහභාගි වූ ගැහැණු සාමාජිකයන් හා මුළු සාමාජිකයන් අතර අනුපාතය ලියා එයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියන්න.

18.4 යම් දෙයක මුළු ප්‍රමාණයෙන් කිසියම් ප්‍රමාණයක් දුන් විට, ඊට අදාළ ප්‍රතිශතය ගණනය කිරීම

යම් යම් ද්‍රව්‍යවල ප්‍රමාණ සංසන්දනය කිරීමට ද සමූහ කිහිපයක ඒවායේ විශාලත්ව සංසන්දනය කිරීමට ද ප්‍රතිශත යොදා ගත හැකි ය. එහි දී සංසන්දනය කරනු ලබන ප්‍රමාණ දෙකෙහි ඒකක සමාන විය යුතු ය.

යම් දෙයක මුළු ප්‍රමාණයෙන්, කිසියම් ප්‍රමාණයක් දුන් විට, ඊට අදාළ ප්‍රතිශතය ගණනය කිරීමට ඔබ 7 ශ්‍රේණියේ දී ඉගෙන ගෙන ඇත.

පළමුව අදාළ ප්‍රමාණය මුළු ප්‍රමාණයෙහි භාගයක් ලෙස ලියන්න.
ඉන් පසු එම භාගය 100%න් ගුණ කිරීමෙන් අදාළ ප්‍රතිශතය ලබා ගත හැකි ය.

$5(x - y)$

$\sqrt{64}$

$\frac{7}{10}$

$(-1)^n$

වෙළෙන්දකු විකිණීම සඳහා ගෙන ආ අඹ ගෙඩි 200න් 30ක් නරක් වී තිබිණි නම්, අඹ තොගයෙන් නරක් වූ ප්‍රතිශතය කොපමණ දැයි සොයමු.

$$\text{විකිණීම සඳහා ගෙන ආ මුළු අඹ ගෙඩි ගණන} = 200$$

$$\text{එම අඹවලින් නරක් වූ අඹ ගෙඩි ගණන} = 30$$

$$\text{නරක් වූ ප්‍රමාණය මුළු අඹ ගෙඩි ගණනෙහි භාගයක් ලෙස} = \frac{30}{200}$$

$$\begin{aligned} \text{අඹ තොගයෙන් නරක් වූ ප්‍රතිශතය} &= \frac{30}{200} \times 100 \% \\ &= 15 \% \end{aligned}$$

නිදසුන 1

A නගරයේ සිට B නගරයට ඇති දුර 50 kmකි. මිනිසකු A නගරයෙන් පිටත්ව 20 kmක් බස් රථයකින් ද ඉතිරි දුර දුම්රියෙන් ද ගමන් කරයි නම්, බස් රථයෙන් ගමන් කළ දුර ප්‍රමාණය මුළු දුරෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

$$\begin{aligned} \text{බස් රථයෙන් ගමන් කළ දුර මුළු දුරෙහි භාගයක් ලෙස} &= \frac{20}{50} \\ \text{බස් රථයෙන් ගමන් කළ දුරෙහි ප්‍රතිශතය} &= \frac{20}{50} \times 100 \% \\ &= 40 \% \end{aligned}$$

18.4 අභ්‍යාසය

- (1) පහත දී ඇති අගය යුගලයන්ගෙන් මුලින් දී ඇති අගය දෙවන අගයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.
  - (i) 200gක් 1 kgක
  - (ii) 25 cmක් 1 mක
  - (iii) 750 mක් 1 kmක
  - (iv) 300 mlක් 1 l/ක
  - (v) මිනිත්තු 20 ක් පැය 1ක
- (2) පන්තියක සිටින මුළු ළමයි ගණන 50ක් වන අතර, ඉන් 30ක් ගැහැනු ළමයි නම් පන්තියේ සිටින ගැහැනු ළමයි සංඛ්‍යාව මුළු සිසුන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.
- (3) රුපියල් 2000ක් ණයට ගත් පුද්ගලයකු අවුරුද්දකට පසු පොලිය වශයෙන් රුපියල් 250ක් ගෙවයිනම්, එම පොලිය ණය මුදලේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.
- (4) දුලංසා අලුත් අවුරුද්දට දැල්වීම සඳහා මිල දී ගත් රකිඤ්ඤා 25ක තොගයකින් 5ක් පුපුරා නොගියේ නම්, පුපුරා ගිය රකිඤ්ඤා ප්‍රමාණය මුළු රකිඤ්ඤා ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

$5(x-y)$

$\sqrt{64}$

$\frac{7}{10}$

$(-1)^7$

(5) ලකුණු 40ක් ලබාදෙන ඇගයීමක් සඳහා කරීම් ලබා ගත් ලකුණු ගණන 36ක් නම්, ඔහු ලබා ගත් ලකුණු ප්‍රමාණය මුළු ලකුණු ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

(6) පෙරේරා මහතාගේ මාසික වැටුප රුපියල් 30 000ක් වූ අතර, ඔහු ඉන් රුපියල් 15 000ක් ආහාරපාන සඳහා ද රුපියල් 3000ක් ගමන් වියදම් සඳහා ද ඉතිරිය අනෙකුත් වියදම් සඳහා ද වැය කරයි.

- (i) ආහාරපාන සඳහා වැය කරන මුදල, මුළු වැටුපේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.
- (ii) ගමන් වියදම් සඳහා වැය කරන මුදල, මුළු වැටුපේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

18.5 යම් ප්‍රමාණයක්, මුළු ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දුන් විට එම ප්‍රමාණය සෙවීම

පාසලක සිටින මුළු ළමයි ගණන 1500කි. ළමයින්ගෙන් 48% ක් පිරිමි ළමයින් නම්, පාසලේ සිටින පිරිමි ළමයින් ගණන සොයමු.

$$\begin{aligned} \text{පාසලේ සිටින මුළු ළමයි ගණන} &= 1500 \\ \text{පිරිමි ළමයි ප්‍රතිශතය} &= 48\% \\ \text{පාසලේ සිටින පිරිමි ළමයි ගණන} &= 1500 \times \frac{48}{100} \\ &= 720 \end{aligned}$$

නිදසුන 1

පුද්ගලයකු තම මාසික වැටුප වූ රුපියල් 20 000ක මුදලකින් 5% ක් ඉතිරි කරයි නම්, ඔහු ඉතිරි කළ මුදල කීය ද?

$$\begin{aligned} \text{මාසික වැටුප} &= \text{රුපියල් } 20\ 000 \\ \text{ඉතිරි කළ ප්‍රතිශතය} &= 5\% \\ \text{ඉතිරි කළ මුදල} &= \text{රුපියල් } 20\ 000 \times \frac{5}{100} \\ &= \text{රුපියල් } 1000 \end{aligned}$$

18.5 අභ්‍යාසය

- (1) රුපියල් 120ක්ව තිබූ ඉන්ධන ලීටරයක මිල 10%කින් ඉහළ ගියේ නම්, ඉන්ධන ලීටරයක මිල රුපියල් කීයකින් වැඩි වී ද?
- (2) ලකුණු 300ක් ලබා දෙන පරීක්ෂණයකින් සමත් වීම සඳහා අවම වශයෙන් එම ලකුණු ගණනින් 60% ක් ලබා ගත යුතු නම්, සමත් වීමේ අවම ලකුණ කුමක් ද?
- (3) ආයතනයක සේවයේ යෙදෙන සේවකයන්ගෙන් 15% ක් පිරිමි සේවකයෝ වෙති. ආයතනයේ සේවය කරන මුළු සේවකයන් ගණන 800ක් නම්, පිරිමි සේවකයන් ගණන කීය ද?

$5(x - y)$

$\sqrt{64}$

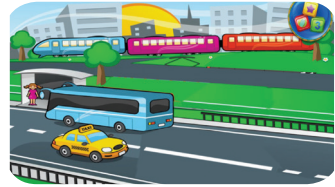

$\frac{7}{10}$

$(-1)^n$

(4) පුද්ගලයෙක් ගමනකින් 60%ක් දුම්රියෙන් ද 35%ක් බස් රියෙන් ද ඉතිරිය කුලී රියකින් ද ගමන් කරයි. ගමනේ මුළු දුර 140 kmක් නම්,

- (i) දුම්රියෙන් ගමන් කළ දුර සොයන්න.
- (ii) බස් රියෙන් ගමන් කළ දුර සොයන්න.

(5) රණසිංහ මහතාගේ මාසික වැටුප රු. 45 000කි. ඔහු ඉන් 30%ක් ආහාරපාන සඳහා ද 20%ක් ගමන් වියදම් සඳහා ද ඉතිරි මුදල් වෙනත් වියදම් සඳහා ද වෙන් කරයි.

- (i) ආහාරපාන සඳහා වෙන් කළ මුදල කීය ද?
- (ii) ගමන් වියදම් සඳහා වෙන් කළ මුදල කීය ද?
- (iii) වෙනත් වියදම් සඳහා වෙන් කළ මුදල කීය ද?

18.6 යම් ප්‍රමාණයක් මුළු ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දුන් විට මුළු ප්‍රමාණය සෙවීම

මුදලකින් 10% ක අගය රුපියල් 250ක් නම්, මුළු මුදල කීය දැයි සොයමු.

$$\begin{aligned} \text{මුදලින් } 10\% &= \text{රුපියල් } 250 \\ \text{මුදලින් } 1\% &= \text{රුපියල් } \frac{250}{10} \\ \text{මුදලින් } 100\% &= \text{රුපියල් } \frac{250}{10} \times 100 \\ \therefore \text{මුළු මුදල} &= \text{රුපියල් } 2500 \end{aligned}$$

භිදසුන 1

පන්තියක ළමයින්ගෙන් 60%ක් පාසලට පැමිණීමට පොදු ප්‍රවාහන සේවය යොදා ගනිති. මෙම පන්තියේ පොදු ප්‍රවාහන සේවය භාවිත නොකරන ළමයි ගණන 16ක් නම්, පන්තියේ සිටින මුළු ළමයි ගණන සොයන්න.

පොදු ප්‍රවාහන සේවය භාවිත නොකරන ළමයින්ගේ ප්‍රතිශතය = $100\% - 60\% = 40\%$

$$\begin{aligned} \text{ළමයින්ගෙන් } 40\% &= 16 \\ \text{ළමයින්ගෙන් } 1\% &= \frac{16}{40} \\ \text{ළමයින්ගෙන් } 100\% &= \frac{16}{40} \times 100 \\ \text{මුළු ළමයි ගණන} &= 40 \end{aligned}$$

$5(x-y)$

$\sqrt{64}$

$\frac{7}{10}$

$(-1)^7$

18.6 අභ්‍යාසය

- (1) පුද්ගලයකුගේ වැටුපෙන් 30%ක් රුපියල් 7200ක් නම් ඔහුගේ වැටුප කීය ද?
- (2) එක්තරා වැසි දිනක පාසලක ළමයින්ගේ පැමිණීම 60%ක් විය. එදින පාසල් පැමිණීමේ ගණන 420ක් නම්, පාසලේ මුළු ළමයින් ගණන සොයන්න.
- (3) පුද්ගලයකු ළඟ තිබූ මුදලින් 65%ක් වියදම් කළ පසු ඔහු ළඟ ඉතිරි වූ මුදල රුපියල් 1400කි. ඔහු සතු වූ මුළු මුදල කීය ද?
- (4) ලෝහ මිශ්‍රණයක් සාදා ඇත්තේ යකඩ හා තුත්තනාගම් මිශ්‍ර කිරීමෙනි. මිශ්‍රණයෙන් 36%ක් තුත්තනාගම් වන අතර, මිශ්‍ර කළ යකඩ ප්‍රමාණය 160 ග්‍රෑම් නම්, මිශ්‍ර ලෝහ ස්කන්ධය ගණනය කරන්න.
- (5) මිනිසෙක් තමා සතු වාහනය විකිණීමෙන් ලද මුදලින් 5%ක් තැරැව්කරුවකුට ලබාදෙයි. එවිට ඔහුට ඉතිරි වූ මුදල රුපියල් 475 000ක් නම්,
  - (i) වාහනය විකුණූ මිල සොයන්න.
  - (ii) ඒ සඳහා ගෙවූ තැරැව් ගාස්තුව කීය ද?
- (6) කම්හලක සේවයේ යෙදෙන සේවකයන්ගෙන් 40%ක් ගැහැනු වෙති. කම්හලේ සේවයේ යෙදෙන පිරිමි ගණන 75ක් නම් මුළු සේවකයන් ගණන සොයන්න.
- (7) රජිතට, ඔහුගේ වෛද්‍යවරයා විසින් මාස 6ක් ඇතුළත ඔහුගේ ස්කන්ධය 9 kgක් ස්කන්ධය අඩු කර ගැනීම සඳහා ආහාර පාලන ක්‍රමවේදයක් පවසන ලදී. 9 kgක් යනු ඔහුගේ මුළු ස්කන්ධයෙන් 10%ක ප්‍රමාණයකි.
  - (i) රජිතගේ ස්කන්ධය කීය ද?
  - (ii) නියමිත කාලයේ දී ඔහුගේ ස්කන්ධය 12%කින් අඩු වූයේ නම්, ඔහුගේ දැන් ස්කන්ධය කීය ද?

සාරාංශය

- දෙන ලද ප්‍රමාණයක් මුල් ප්‍රමාණය මෙන් කී ගුණයක් දැයි සංඛ්‍යාවකින් දක්වා ඇති විට, දී ඇති ප්‍රමාණය මුල් ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලිවීමට, එම සංඛ්‍යාව 100%න් ගුණ කළ යුතු ය.
- අනුපාතයක දෙවන පදය 100ට සමාන වන සේ තුල්‍ය වූ අනුපාතයක් ලිවීමෙන් අනුපාතයට අනුරූප ප්‍රතිශතය ලියා දැක්විය හැකි ය.
- යම් දෙයකින්, කිසියම් ප්‍රමාණයක් දුන් විට, ඊට අදාළ ප්‍රමාණය මුළු ප්‍රමාණයෙහි භාගයක් ලෙස ලියා එම භාගය 100%න් ගුණ කිරීමෙන් අදාළ ප්‍රතිශතය ලබා ගත හැකි ය.